

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 13. oktober 2005

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering supplerende samlenotat vedr. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2005.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

12. oktober 2005

FVM 303

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24. – 25. oktober 2005

- 19.** (Evt.) WTO-forhandlingerne – landbrug.
KOM-dokument foreligger ikke
Status

side 2

SUPPLERENDE NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 24. – 25. oktober 2005

19. (Evt.) WTO-forhandlingerne - landbrug.

KOM dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af supplerende aktuelt notat af 5. oktober 2004. Ændringer er markeret i marginen

Resumé

Kommissionen forventes at give en redegørelse for status for forhandlingerne under Doha Udviklingsrunden i forhold til landbrugsområdet. Der føres meget intense forhandlinger i formelt og især uformelt regi blandt nøglelande på grundlag af konkrete udspil. En række EU-lande har i en fælles henvendelse til Kommissionen advaret imod omfattende koncessioner og mindet om det af Rådet afgivne forhandlingsmandat

Baggrund

Det forventes, at Kommissionen på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. 2005 vil give en statusredegørelse for handelsforhandlinger under Doha Udviklingsrunden i forhold til landbrugsområdet.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en statusredegørelse.

Formål og indhold

WTO-forhandlingerne om landbrug blev i henhold til artikel 20 i landbrugsaftalen fra Uruguay-Runden indledt i 2000. På WTO-ministerkonferencen i Doha i november 2001 blev retningslinjer for de fortsatte forhandlinger fastlagt. Doha-beslutningens køreplan for landbrugsforhandlingerne kunne imidlertid ikke overholdes, og på WTO-ministerkonferencen i Cancún i september 2003 vurderede formanden for konferencen, at kløften mellem de udmeldte positioner var meget stor. Forhandlinger på landbrugsområdet blev derfor ikke indledt, inden de samlede forhandlinger blev afbrudt.

Den 1. august 2004 lykkedes det for repræsentanter fra de 147 medlemslande i WTO's generelle råd at enes om et kompromis om rammerne for de videre forhandlinger. Kompromisset har form af en rammeaftale, som skal udfyldes med detaljerede bestemmelser inden næste ministerkonference i Hong Kong i december 2005.

Landbrugsafsnittet i rammeaftalen (annex A) er præget af overordnede målsætninger for nye forpligtelser inden for landbrugsforhandlingernes tre hovedområder (intern støtte, eksportstøtte og

markedsadgang), men er ikke konkret med hensyn til den nærmere udmøntning. Såvel overordnet som i forhold til hver af hovedområderne peger rammeaftalen også på de særlige hensyn (Special and Differential Treatment, SDT), der skal tages til udviklingslande - herunder især de mindst udviklede og fødevareimport-afhængige udviklingslande. Under emner af interesse hvorom, der ikke er opnået enighed nævner rammeaftalen også geografiske indikationer (GI).

Med henblik på forhandlingsmøder i Zürich og Geneve 10-12. oktober 2005 blandt varierende kredse af nøglemedlemmer fremsatte såvel EU som USA forhandlingsudspil, der dækkede centrale emner på de tre hovedområder - intern støtte, eksportstøtte og markedsadgang. Udspillet fra EU kan resumeres som følger - idet dog skal bemærkes, at justeringer i udspillet må forudses:

- Markedsadgang

Med afsæt i G20 landegruppens model foreslår EU fire bånd til inddeling af toldsats og et toldloft på 100%. Progressivitet i toldreduktionen opnås ved, at toldlinier, der falder i lavere bånd reduceres med en lavere sats og toldlinier i højere bånd med en højere sats. Øverste bånd foreslås at omfatte told >90% og en dertil hørende toldreduktion på 50%. Vedrørende følsomme produkter foreslår Kommissionen, at 8% af et lands toldlinier kan betegnes som følsomme. Reduktionen heri følger toldbåndene og udgør 20% i båndet over 90%. For udviklingslande foreslås fordelagtig behandling ved afgrænsning af båndene (øget med 1/3) og toldreduktionerne (reduceret med 2/3).

- Eksportstøtte

EU anfører i sit udspil, at slutdatoen for udfasning er et led i en samlet aftale baseret på parallelisme, dvs. samtidig udfasning af tilsvarende ordninger hos andre lande, som for eksempel USA's eksportkreditter. Endvidere lægges op til "front-loading", dvs. en mærkbar grad af udfasning umiddelbart fra en ny aftales ikrafttræden.

- Intern støtte

I rammeaftalen lægges op til progressivitet, således at medlemmer med et højt niveau af handelsforvridende intern støtte reducerer mest. EU foreslår etablering af tre bånd med EU i det højeste, hvilket skal indebære 70% reduktion i de gældende lofter for Gul Boks/AMS støtte (den mest handelsforvridende interne støtte). Den såkaldte *de minimis* støtte (handelsforvridende støtte, som under den nuværende WTO-aftale er begrænset til 5% af produktionsværdien) foreslås nedbragt til ca. 1,7%. For Blå Boks (handelsforvridende intern støtte men med produktionsbegrænsende sigte) kan EU eventuelt acceptere reduktion i det loft på 5%, der lægges op til i rammeaftalen. Ligeledes i Blå Boks foreslås indførelse af produktspecifikke lofter.

- Andre emner

EU lægger endelig op til etablering af et system for registrering af Geografiske Indikationer (GI) og understreger betydningen af parallelle fremskridt i forhandlinger om markedsadgang for øvrige produkter (NAMA – Non Agricultural Market Access) og tjenesteydelser.

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Kommissionens statusredegørelse har ingen konsekvenser.

Høring

Sagen har tidligere været forelagt §2-udvalget (landbrug).

Danmarks Naturfredningsforening anførte på mødet i §2-udvalget (Landbrug) den 9. juni 2004 vedrørende WTO, at man gerne så et udspil fra EU's side med en fast dato for afviklingen af eksportrestitutioner. Danmarks Naturfredningsforening henviste til udmeldingen fra britisk side om en afvikling af eksportrestitutioner inden 2010. Det ville endvidere være nødvendigt at indgå i forhandlinger om en væsentlig reduktion eller afskaffelse af støtten under blå boks. For så vidt angik støtte under grøn boks var det vigtigt at se på omfanget samt den nærmere definition af støtten. Markedsadgang var ligeledes et af de punkter, hvor EU ville være nødt til at bevæge sig. Det var generelt vigtigt, at EU sikrede fremdrift i forhandlingerne.

Landbrugsraadet har i høringssvar af 7. oktober 2004 udtalt sin støtte til den nuværende forhandlingsproces med udgangspunkt i rammeaftalen. Det gælder især vedrørende intern støtte, medens Landbrugsraadet i forhold til eksportstøtte ønsker strammere vilkår for parallelitet, en forenkling af bindingerne på eksportrestitutioner og 2015 som tidligste frist for fuld afvikling af eksportstøtte. Med hensyn til markedsadgang argumenterer rådet for en beskyttelse, der modsvarer omkostninger ved særkrav i EU. Med hensyn til markedsadgang anbefales vedrørende toldkvoter bedre forvaltning og reduceret told inden for kvoterne frem for udvidelse af disse. I forhold til udviklingslandene anbefaler Landbrugsraadet en målrettet differentiering, og Geografiske Indikationer ønskes holdt ude af forhandlingerne.

Fødevarerindustrien har i høringssvar af 7. oktober 2004 og 19. november 2004 anerkendt rammeaftalen som et godt grundlag for et balanceret og fremadrettet forhandlingsresultat. Fødevarerindustrien peger på erhvervets offensive interesser som begrundelse for, at man støtter en progressiv linie i forhold til landbrugsforhandlingerne. Det gælder vedrørende intern støtte, hvor Fødevarerindustrien gerne ser reformer/afkobling, der kan fremme snarlig og parallel afvikling af eksportstøtte, og især kan muliggøre mindre toldbeskyttelse. Fødevarerindustrien peger i den forbindelse på øget behov blandt medlemmerne for at kunne importere og forarbejde råvarer fra tredjelande, dvs. behov for bedre gensidig markedsadgang. I forhold til særlige vilkår for u-lande anbefaler Fødevarerindustrien klarere kriterier for hvilke lande, der begunstiges og en sektorvurdering af markedsvirkninger af begunstigelser. Fødevarerindustrien advarer endvidere imod, at Geografiske Indikationer (GI) gøres til et kardinalpunkt til eventuel skade for landbrugsforhandlingerne.

Verdensnaturfonden (WWF) har i høringssvar af 19. november 2004 fremhævet betydningen af regelbunden international samhandel som redskab til opnåelse af bæredygtig udvikling. WWF understreger prioriteringen af udviklingslandenes interesser med henvisning til den betydning landbrugssektoren spiller for fødevarer sikkerhed og økonomisk udvikling. Konkret vægter WWF en

snarlig og samtidig udfasning af forskellige former for eksportstøtte. Endvidere anbefaler WWF skrappe kriterier for Grøn Boks med særlig vægt på miljø, dyrevelfærd og landdistriktsudvikling, og at den afkoblede støtte fra EU's landbrugsreform ikke omfattes af Grøn Boks. Endelig foreslår WWF vedrørende markedsadgang, at udpegning af følsomme produkter alene skal tage sigte på varetagelse af miljø, natur og udvikling af marginaliserede landdistrikter i EU.

På mødet i §2-udvalget (landbrug) den 12. oktober 2005 bekræftede Landbrugsraadet sin holdning og tilføjede, at det var væsentligt at sikre, at der bliver bakket op om den linie, der var udstukket af landbrugskommissæren. Endvidere fandt rådet det væsentligt at sikre, at Kommissionen kan gå til forhandlingerne i Hong Kong i december 2005 med et åbent forhandlingsmandat, idet der i sidste ende ville være tale om et kompromisforslag. Danmarks Naturfredningsforening tilføjede på mødet i §2-udvalget (landbrug) den 12. oktober 2005, for så vidt angik de følsomme produkter, at man var betænkelig ved, om man, i lighed med hvad der var sket på miljøområdet, ville ende med en meget lang liste over varer, som medlemsstaterne anså for følsomme.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side henholder man sig til Folketingets vedtagelser af bl.a. 10. juni 2004 (V39 under F14) samt det forhandlingsoplæg om WTO, som Folketingets Europaudvalget tiltrådte den 7. oktober 1999.

Endvidere vil man fra dansk side bekræfte, at grundlaget for EU's videre forhandlinger i WTO er det forhandlingsmandat, Rådet vedtog i oktober 1999 og bekræftede i senere konklusioner herunder forud for Doha, Ministererklæringen i november 2001.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Foranstaltet af Frankrig har 13 EU-lande i et fælles memorandum af 7. oktober 2005 overfor landbrugskommissæren udtrykt bekymring ved EU's forhandlingslinie. Der peges specielt på omfanget af de indrømmelser, som EU tilbyder, og i den forbindelse behovet for en balanceret aftale, der kan rummes inden for 2003-reformen. Særligt fremhæves koncessioner på markedsadgang, risiko for utilstrækkelig parallelisme under eksportstøtte og manglende fremskridt vedrørende Geografiske Indikationer. Endvidere understreges betydningen af fyldig orientering til medlemslandene. Der er ikke rettet henvendelse til Danmark om medunderskrivelse af det nævnte memorandum.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. oktober 2004 og 18. juni 2004, jf. aktuelt notat af 7. oktober 2004 og 10. juni 2004 forud for rådsmøderne (landbrug og fiskeri) den 18. oktober 2004 og 21.-22. juni 2004.

Harbinsons udspil til modaliteter på landbrugsområdet har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. juli 2003, jf. aktuelt af 11. juli 2003, den 3. april 2003, 14. marts 2003 og 18. februar 2003, jf. aktuelt notat af 28. marts 2003, 7. marts 2003 og 18. februar 2003. EU's forslag til modaliteter i forhandlingerne i WTO på landbrugsområdet blev forelagt Folketingets Europaudvalg den

24. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003. Sagen har endelig været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 7. oktober 1999 i forbindelse med rådsmødet (generelle anliggender) den 11.-12. oktober 1999.

| Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrugs og Fiskeri.